

**Rapport om praksis på
tilgængelighedsområdet i 2019,
jf. arkivlovens § 39, stk. 3**

RIGSARKIVET

2020

Indhold

Indledning.....	3
Arkivloven.....	4
Egenaces	4
Indsamling og bevaring.....	4
Udskudt aflevering	4
Bestemmelser om bevaring og kassation af arkivalier.....	5
Forlængede tilgængelighedsfrister	5
Tilsyn med offentlige myndigheders arkivdannelse.....	6
Praksis vedrørende dispensationer	6
Tilladelser og afslag	6
Sagsbehandlingstider	8
Adgang til drabssager	9
Adgang til sager fra Retsopgøret efter Besættelsen	9
Kommuner og kommunale offentlige arkiver	10
Betingelser for størst mulig åbenhed	10
Bilag 1: TILGÆNGELIGHEDSSTATISTIK 2019	11
Bilag 2: TILGÆNGELIGHEDSSAGER I KOMMUNERNE 2019	12
Bilag 3: AFSLAGSREGESTER 2019.....	14
A: Arkivalier, der er under 20 år gamle. Arkivlovens § 22, stk. 1, jf. § 33, nr. 3	14
B: Arkivalier, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners private forhold. § 23, stk. 1	15
C: Arkivalier, for hvilke der er fastsat en særlig længere tilgængelighedsfrist end 20 år. § 27	20
D: Arkivalier, lagret på elektronisk medium, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold. § 34	24
E: Arkivalier, som omfatter sager inden for strafferetsplejen. § 24.....	24
F: Arkivalier, som indeholder myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres. § 25	27
PRA. Private arkivalier, hvor tilladelse til benyttelse meddeles af Rigsarkivaren	27
PDO. Private arkivalier, hvor tilladelse til benyttelse meddeles af donator.	28

Indledning

I henhold til arkivlovens § 39, stk. 1, nedsætter kulturministeren et udvalg, som skal vurdere de offentlige arkiver og myndighedernes praksis på tilgængelighedsområdet.

Udvalget udøver sin virksomhed på grundlag af en årlig rapport om tilgængelighedspraksis. Rapporten udarbejdes af rigsarkivaren, der kan indhente oplysninger om praksis på tilgængelighedsområdet fra de myndigheder, der er omfattet af arkivloven.

Rapporten for 2019 er udarbejdet efter samme principper som rapporterne for de tidligere år.

Arkivloven

Egenaces

Kulturministeren forventes i efteråret 2020 at fremsætte et lovforslag om en ny bestemmelse om egenaces i arkivloven. Lovforslaget indebærer, at borgere gives lettere adgang til oplysninger om dem selv i papirarkivalier, som befinder sig i et offentligt arkiv. Lovforslaget lægger endvidere op til, at sager om egenaces behandles direkte af de offentlige arkiver. Ud over en række ændringer af redaktionel art medfører lovforslaget næppe ændringer i arkivlovens nugældende bestemmelser, herunder bestemmelserne om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier.

Indsamling og bevaring

Udskudt aflevering

Papirarkivalier

I 2019 blev indgået aftale om udskudt aflevering med nedenstående myndigheder. Udskydelsen er i alle tilfælde begrundet med hyppigt administrativt brug:

- Finansministeriet fik 4. november 2019 udskudt aflevering for journalsager 1998-2006 (Rigsarkivets j. nr. 19/15752)
- Retten i Aalborg fik 24. juni 2019 udskudt aflevering for skiftesagslister 1980-2004 for de tidligere retter i Hobro, Nibe, Terndrup og Aalborg (Rigsarkivets j. nr. 19/09163)
- Retten i Holstebro fik 14. juni 2019 udskudt aflevering for testamenter 1961-1970 fra den tidligere Retten i Thisted, desuden for skiftesagslister 1965-2004 for de tidligere retter i Thisted, Nykøbing Mors, Lemvig, Struer og Holstebro. (Rigsarkivets j. nr. 19/08679)
- Retten i Hjørring fik 7. juni 2019 udskudt aflevering for skiftesagslister 1948-2004 og skifteanmodninger 1987-2006 for de tidligere retter i Frederikshavn, Hjørring, Brønderslev, Fjerritslev, Løgstør og Sæby (Rigsarkivets j. nr. 19/08298)
- Retten i Herning fik 20. marts 2019 udskudt aflevering for en række forskellige arkivalier fra perioden 1943-2006 fra de tidligere skifteretter i Herning, Ringkøbing og Skjern (Rigsarkivets j. nr. 19/04254).

Bestemmelser om bevaring og kassation af arkivalier

Statslige myndigheder

Der er i 2019 udstedt nedenstående bekendtgørelse om bevaring og kassation af papirarkivalier hos statslige myndigheder. Der udestår endnu enkelte bestemmelser for nogle papirarkiver hos departementer, styrelser og institutioner, men disse udarbejdes løbende i forbindelse med afleveringssager. Disse bestemmelser findes på nettet, hvor de kan tilgås via Daisy.

Bekendtgørelsen er i høj grad en videreførelse af tidligere udstedte bestemmelser, da politiet ikke som tidligere forventet er overgået til digital sagsdannelse.

- Bekendtgørelse nr. 27 af 9. januar 2019 om bevaring og kassation af politikredsenes arkivalier skabt efter 1. januar 2007.

Kommunale og regionale myndigheder

Der er i 2019 ikke udstedt bekendtgørelser om bevaring og kassation af papirarkivalier fra kommuner og regioner. Der er 1. april 2020 udstedt bekendtgørelse for regionernes papirarkivalier.

Forlængede tilgængelighedsfrister

Af forskellige årsager er der fastsat en længere tilgængelighedsfrist for en række arkivalier:

- Der er 19. november 2019 fastsat en tilgængelighedsfrist på 60 år for en række sager i Danmarks Tekniske Universitets ESDH-system. Det er sager om samarbejde med NASA og virksomheder. Fristforlængelsen er sket med henvisning til arkivlovens § 27, stk. 1 og stk. 5 (hhv. statens sikkerhed eller rigets forsvar og enkeltpersoners eller private selskabers interesser i at beskytte oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende) (Rigsarkivets j. nr. 19/14916).
- 14. november 2019 blev fristen for 6 arkivpakker om Finderupbunkeren forlænget til 60 år af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (Rigsarkivets j. nr. 19/14662).
- For Forsvarsministeriets Personalestyrelses aflevering af it-systemet DeMars er der 21. oktober 2019 fastsat en tilgængelighedsfrist på 60 år med henvisning til arkivlovens § 27, stk. 1, punkt 6 (private eller offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet) (Rigsarkivets j. nr. 19/13030).
- Havarikommissionen for Civil, Luftfart og Jernbane har fastsat en 60 års tilgængelighedsfrist for undersøgelsesmateriale i Kommissionens ESDH-system (Rigsarkivets j. nr. 19/08929).

- Der blev 5. september 2019 fastsat en 60 års tilgængelighedsfrist for dossiersager 1931-2011 (25 pakker). Sagerne er skabt af den tidligere Slots- og Ejendomsstyrelse og dennes forgængermyndigheder (Rigsarkivets j. nr. 19/01563).
- Det kan desuden oplyses, at Justitsministeriet og Kulturministeriet 10. september 2019 har aftalt en 80 års tilgængelighedsfrist for afleveringen fra Undersøgelseskommissionen om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan (Irak- og Afghanistankommissionen).

Tilsyn med offentlige myndigheders arkivdannelse

Der er i 2019 ikke gennemført total tilsyn med offentlige myndigheders arkivdannelse. Rigsarkivet gennemfører i 2020 tilsyn med de statslige myndigheders arkivdannelse.

Der er i 2019 ført tilsyn med sagsdannelsen i statslige myndigheders ESDH-systemer (digitale sags- og dokumenthåndteringssystemer), som har kørt i to år, og som har et væsentligt omfang (fx alle styrelses- og departementsarkiver) for at sikre en hensigtsmæssig sags-/arkivdannelse i systemerne.

Praksis vedrørende dispensationer

Tilladelser og afslag

Ligesom i de foregående år fører sagsbehandlerne i Rigsarkivet statistik over de afgørelser, der træffes i årets løb, jf. rigsarkivarens instruks om behandling af tilgængelighedssag, Kapitel X, afsnit C.¹ For så vidt angår de offentlige arkiver i Rigsarkivets samlinger, er der efter sagsbehandlerne opgivelser givet i alt 4.338 tilladelser og meddelt 83 afslag.

Udviklingen i tilladelser og afslag for offentlige arkivalier 2010-2019:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tilladelser i alt	2.660	3.757	3.744	4.408	3.762	3.492	3.279	3.474	3.901	4.338
Afslag i alt	39	31	24	45	57	71	50	85	81	83
Afslag i %	1,5	0,8	0,6	1,0	1,5	2,0	1,5	2,4	2,1	2,0

¹ Instruksen lyder:

”C: Indberetning af oplysninger

1. Efter arkivlovens § 39, stk. 3, skal rigsarkivaren hvert år til kulturministeren afgive rapport om tilgængelighed.

2. Med henblik på udarbejdelse af denne rapport afgiver alle enheder senest 14 dage efter udløbet af hvert kvartal oplysning om behandling og afgørelse af ansøgninger efter arkivlovens § 31 efter de tidligere herom udstedte bestemmelser, dog således at indberetningerne nu følger kalenderens kvartaler.

3. Afslag indberettes løbende til rigsarkivaren med kopi af sagens vigtigste dokumenter (ansøgning, svar på samtykkehøring og brev til ansøger).”

Kilde: Sagsbehandlerindberetninger

Antallet af tilladelser, der er meddelt i løbet af 2019, er igen i år steget en del i forhold til antallet sidste år, 2018. Andelen af afslag ligger på samme niveau som i 2018. Den procentvise andel af afslag ligger på 2,0 %. Fordelingen af dispensationer fra de i eller i medfør af arkivloven fastsatte frister fremgår i øvrigt af tilgængelighedsstatistikken, bilag 1.

Særligt kan det bemærkes, at Rigsarkivet selv har givet afslag til at benytte nyere strafferetsligt materiale. Der er tale om forskellige ansøgere, der har ansøgt om tilladelse til at benytte straffeakter til TV-dokumentarer om hhv. et dobbeltdrab fra 1984, en mordbrand fra 1995 og en omfattende pædofilisag fra 1997. Se uddybende afsnit om dette på side 8. Afslagene vil fremgå af bilag 3 under B.

Det kan også fremhæves, at ti forskellige ansøgere i årets løb har fået afslag på at benytte dele af materiale fra tiden omkring 2. verdenskrig vedr. hhv. krigsfanger i Sovjet og krigsforbrydere. Materialet er en del af Politiets Efterretningstjenestes arkiv, som er blevet afleveret til Rigsarkivet i 2011. På baggrund af at Politiets Efterretningstjeneste ikke har givet samtykke, har Rigsarkivet givet alle ansøgere afslag til at benytte mindre dele af materialet.

Endelig bør et afslag fremhæves, hvor ansøger, Moderniseringsstyrelsen, i samarbejde med Rigsarkivet ønskede at udvikle en service, hvor de arkiveringsversioner (digitale arkivalier), som statslige myndigheder har afleveret til Rigsarkivet, kunne anvendes aktivt af myndighederne, så længe de er i administrativt brug. Det blev i forbindelse med ansøgningen uddybet, at med den nuværende lovgivning og praksis kunne det ikke lade sig gøre. Rigsarkivet forespurgte om Datatilsynets samtykke til, at Rigsarkivet gav den ønskede tilladelse til et af Moderniseringsstyrelsen afleveret ESDH-system. Datatilsynet gav ikke samtykke; tilsynets begrundelse var, at en ordning, hvorefter myndigheder får en generel terminaladgang til at foretage opslag i arkiverede it-systemer, ikke vil være forenelig med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Da der ikke forelå samtykke fra Datatilsynet, gav Rigsarkivet afslag til det ansøgte.

I 2018 klagede en ansøger til Justitsministeriet over afgørelsen vedr. en ansøgning fra 2015 om tilladelse til at benytte en udlændingesag fra Tilsynet med Udlændinges arkiv. Udlændingesagen var omfattet af arkivlovens § 24 vedrørende samtykkekrav i.h.t. strafferetsplejen, og Rigsarkivet gav dengang afslag til dele af sagen på baggrund af Rigspolitichefens afgørelse. Ministeriet ønskede, at sagen blev behandlet på ny. På den baggrund forespurgte Rigsarkivet derfor igen om Rigspolitichefens samtykke jf. arkivlovens § 24. Rigspolitichefen gav fortsat ikke samtykke til dele af sagen. Begrundelsen var fortsat hensynet til den pågældende persons samt andre personers private forhold. Da Rigsarkivet derefter skulle træffe endelig afgørelse i spørgsmålet, var materialet i udlændingesagen imidlertid nu blevet ældre end 50 år gammelt. Sagen indeholdt dermed ikke længere strafferetligt materiale, der krævede et samtykke fra Rigspolitiet, inden Rigsarkivet kunne træffe afgørelse. Rigsarkivet traf derpå selv afgørelse og gav ansøger tilladelse til at benytte hele udlændingesagen på de vilkår, der normalt fastsættes i sager om personlig oplysning om nærmeste familie.

Alle afslag, der er nævnt ovenfor, fremgår af bilag 3.

Alle afslag bliver meddelt med vejledning i ankemulighed. I de tilfælde, hvor en ansøgning ikke kunne imødekommes ved, at en myndighed ikke har fundet at kunne meddele samtykke hertil, jf. arkivlovens § 33, har Rigsarkivet forelagt ansøgeren myndighedens begrundelse og opfordret ansøgeren til at fremkomme med sine eventuelle supplerende eller korrigerende bemærkninger; et såkaldt foreløbigt afslag. Har denne partshøring efter 30 dage ikke givet anledning til reaktion fra ansøgeren, har Rigsarkivet meddelt ansøgeren endeligt afslag. Hvor ansøgeren i partshøringen er fremkommet med udtalelse, er udtalelsen forelagt for den pågældende myndighed med en anmodning om at genoverveje afgørelsen på baggrund af ansøgers udtalelse.

Sagsbehandlingstider

Arkivlovens § 36 fastsætter en svarfrist på maksimalt 15 dage for ansøgninger eller om benyttelse af ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale. Overholdelse af sagsbehandlingsfristerne er yderligere indskærpet i rigsarkivarens instruks om behandling af tilgængelighedssager, kapitel X, afsnit A.² Er der tale om et svar på grundlag af et samtykke fra den afleverende myndighed, skal Rigsarkivet behandle henvendelsen senest fem dage efter modtagelsen af svaret. Rigsarkivet har stærkt fokus på at overholde disse frister. Dels foretager vi ugentlig fejlsøgning i journalsystemet, dels afgives der en ugentlig rapport om sagernes antal frister og overskridelse, og dels skal hver enkelt overskridelse rapporteres særskilt.

Opgørelsen for overskridelser i 2019 viser, at sagsbehandlingstiden er overskredet i 83 ud de 7.987 besvarelser, der har været i alt. Det svarer til overskridelse af svarfristen i 1,0 % af tilfældene.

I de tilfælde, hvor Rigsarkivet skal indhente samtykke fra afleverende myndighed, navnlig jf. arkivlovens § 33 og § 34, fastholder Rigsarkivet fortsat fokus på at få svar fra myndighederne, jf. arkivlo-

² Instruksen lyder:

"A. Svarfrister

1. Ansøgeren skal efter arkivlovens § 36 have svar inden 15 dage. Denne frist skal ubetinget overholdes.
2. Fristen regnes fra ansøgningens modtagelse til afsendelse af svar, således at alle kalenderdage regnes med, herunder modtagelsesdagen. Svar skal altså afgå fra Statens Arkiver senest den 15. dag.
3. Svarfristen gælder også i de tilfælde, hvor der ikke foreligger en afgørelse. I så fald skal Statens Arkiver efter arkivlovens § 36 oplyse om grunden hertil, herunder om hvornår svaret kan ventes.
4. Hvis rigsarkivaren eller den, han bemyndiger hertil, træffer afgørelse, vil grunden til senere besvarelse, normalt være, at afgørelsen kræver meget omfattende undersøgelser, eller at der er opstået en så alvorlig tvivl, at sagen er forelagt rigsarkivaren eller afleverende myndighed.
5. Skal der høres om samtykke, skal skrivelse til afleverende myndighed afgå snarest og senest den 15. dag fra og med modtagelse af ansøgningen.
6. Ansøgeren orienteres med kopi af høringskrivelse. I orienteringen anføres, at svar først kan ventes, når afleverende myndighed har taget stilling til samtykke.
7. I høringskrivelse mindes afleverende myndighed om, at fristen for svar på samtykke efter arkivloven er 30 dage.
8. Har Statens Arkiver ikke modtaget svar på høring om samtykke inden 30 dage, rykkes afleverende myndighed snarest, dog senest inden 10 dage."

vens § 37. Rigsarkivet har i årets løb måttet erindre en række myndigheder ved besvarelse af Rigsarkivets forespørgsel om samtykke. Af lange svartider hvor Rigsarkivet har måttet erindre myndigheden, kan nævnes Forsvarsministeriets Personalestyrelse, hvor 4 forskellige forespørgsler blev besvaret efter mellem 4 og 12 måneder. Nævnes kan også 4 forskellige forespørgsler om samtykke hos Politiets Efterretningstjeneste, som er blevet besvaret efter mellem 2 og 11 måneder. Rigsarkivet har også erindret Københavns Politi vedr. én forespørgsel, som blev besvaret efter 5 måneder, Forsvarskommandoen som i et enkelt tilfælde svarede efter 7 måneder, Retten i Glostrup som i et enkelt tilfælde svarede efter 9 måneder, og Datatilsynet som svarede efter et år i den sag, der er nærmere omtalt ovenfor (s. 6)

Adgang til drabssager

Rigsarkivet oplevede fortsat i 2019 en stigning i antallet af henvendelser fra journalister, der søger adgang til retsmateriale fra nyere drabssager (defineret som efter 1970) m.h.p. research og i nogle tilfælde publikation (tryk, longform, tv, streamingtjenester m.v.). Rigsarkivet fastholder i disse sager en restriktiv praksis, hvor hensynet til privatlivets fred hos nulevende efterladte vægtes højere end hensynet til i detaljer at kunne formidle historier om sagerne til offentligheden. Stigningen af ansøgninger til sådanne sager har følgelig medført et stigende antal afslag. Rigsarkivet har i årets løb givet fem ansøgere afslag i disse sager.

Adgang til sager fra Retsopgøret efter Besættelsen

Rigsarkivet digitaliserede, efter bevilling fra Kulturministeriet, i perioden 2015-2018 hovedparten af det materiale, som domstole, fængsler m.v. genererede i forbindelse med Retsopgøret efter Besættelsen. I et efterfølgende projekt er også en lang række til Besættelsen relaterede søgemidler, herunder Centralkartoteket og Kartoteket over tysklandsarbejdere, blevet digitaliseret. Målsætningen ved disse projekters begyndelse var publicering på Arkivalieronline, når arkivalierne blev 75 år gamle. Formålet hermed var dels øget tilgængelighed dels sikkerhed mod tyveri, da materialet er særligt tyvetækkeligt.

Databeskyttelsesforordningens ikrafttrædelse fra maj 2018 betyder imidlertid, at Rigsarkivet først digitalt kan publicere materiale indeholdende følsomme personoplysninger ti år efter den eller de personers død, som materialet omhandler. Det betyder, at der vil gå yderligere en årrække, før det samlede materiale fra Retsopgøret kan publiceres digitalt. For at imødekomme de gældende behov for såvel sikring som tilgængeliggørelse har Rigsarkivet opbygget en procedure, hvor adgang til mindre sager, efter imødekommet adgangsansøgning, gives digitalt ved fremsendelse af digital kopi af materialet via Statens ITs sikre funktionalitet 'Filkassen'. Vilkår for anvendelse er uændrede, som var der blevet givet adgang til materialet på læsesal. Ved ansøgning om adgang til større mængder materiale, herunder hele kartoteker som de to ovennævnte, kan Rigsarkivet ikke understøtte digital adgang ved overførsel, og det vurderes heller ikke forsvarligt, da muligheden for i stort omfang at udbrede personfølsomt materiale bliver en prohibitiv risiko. I disse tilfælde

overføres materialet til en 'tablet' uden netadgang, og tablet udleveres til bruger på en af Rigsarkivets fire læsesale. Er kopiforbud et vilkår i forbindelse med imødekommet adgangsansøgning, placeres brugeren på en af læsesalens særligt sikrede pladser.

Kommuner og kommunale offentlige arkiver

I lighed med tidligere år har Rigsarkivet gennemført en spørgeskemaundersøgelse af den praksis, der følges af kommuner og kommunale arkivinstitutioner på tilgængelighedsområdet.

En oversigt over antallet af henvendelser til de enkelte kommuner af tilladelser og afslag bringes som bilag 2.

Betingelser for størst mulig åbenhed

En betingelse for Rigsarkivets praksis med hensyn til størst mulig åbenhed i adgang til at benytte arkivalier, herunder arkivalier, der ikke er umiddelbart tilgængelige, er, at de vilkår, der af Rigsarkivet måtte blive stillet i forbindelse med en dispensation fra tilgængelighedsfristen, og som ansøgeren med sin underskrift bekræfter at ville overholde, ikke tilsidesættes.

I Rigsarkivets Rapport om praksis på tilgængelighedsområdet i 2017 blev beskrevet, hvordan en brugers overtrædelse af kopiforbud medførte politianmeldelse, sigtelse og domfældelse. Anklagede dømtes skyldig og idømtes en bod på 3.000 kr. for den 4. november 2016 på læsesalen i Rigsarkivet København at fotografere kartotekskort fra Centralkartoteket, om hvilke der i adgangsvilkårene var givet et eksplicit kopiforbud.

En tilsvarende sag fandt sted den 25. januar 2019, hvor en bruger på læsesalen i København blev grebet i at tage billeder af materiale, som der jf. arkivlovens § 41 stk. 4 var givet kopiforbud imod. Rigsarkivet politianmeldte sagen samme dag. Politiet rejste efterfølgende sigtelse og meddelte 17. september 2019, at brugeren havde erklæret sig skyldig i sigtelsen, og at vedkommende ville få fremsendt et bødeforlæg på 3.000 kr. tilsvarende den ovennævnte sag fra 2017. Bemeldte bruger fik i perioden fra hændelsen på læsesalen 19. januar 2019 og frem til betaling af bødeforlæg i september 2019 frataget sin mulighed til at få adgang til ikke umiddelbart tilgængeligt materiale fra Rigsarkivets samlinger.

Bilag 1: TILGÆNGELIGHEDSSTATISTIK 2019

Dispensationstype	Tilladelse meddeles af	Antal tilladelser	Antal afslag*
A: § 22 stk.1 (< 20 år)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	69	2
B: § 23 stk. 1 (75 år)	Rigsarkivaren	4046	27
C: § 27 stk. 1 (fristforlænget)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	51	30
D: § 23 stk. 1, jf. § 33 (rent private forhold)	Datatilsynet/ Rigsarkivaren	86	1
E: § 24 (strafferetspleje, yngre end 50 år)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	77	21
F: § 25 (brevveksling i og overvejelse af, om retssag bør føres)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	-	2
I: § 42 (registerindsigt)	Rigsarkivet/Afleverende myndighed	9	0
Offentlige arkiver, alle typer		4338	83
PDO: Privatarkiver	Donator	56	8
PRA: Privatarkiver	Rigsarkivaren	194	2
Private arkiver, alle typer		297	15
Offentlige og private arkiver tilsammen		4588	93

* Der er tale om produktionsstatistik. De optalte afslag omfatter, hvad A, C, D, E og F angår, derfor både foreløbige og endelige afslag. I afslagsregesten (bilag 3) indgår kun endelige afslag.

Bilag 2: TILGÆNGELIGHEDSSAGER I KOMMUNERNE 2019

Kommune	Returneret skema	Modtaget henvendelser	Antal	Imødekommet	Afslået
Albertslund Kommune	Ja	Nej			
Allerød Kommune	Ja	Nej			
Assens Kommune	Ja	Nej			
Ballerup Kommune	Ja	Ja	5	5	
Billund Kommune	Ja	Ja	1	1	
Bornholms Regionskommune	Ja	Ja	2	2	
Brøndby Kommune	Ja	Ja	1	1	
Brønderslev Kommune	Ja	Nej			
Dragør Kommune	Nej				
Egedal Kommune	Ja	Ja	46	46	
Esbjerg Kommune	Ja	Ja	9	9	
Fanø Kommune	Ja	Nej			
Favrskov Kommune	Ja	Nej			
Faxe Kommune	Ja	Ja	40	40	
Fredensborg Kommune	Ja	Nej			
Fredericia Kommune	Ja	Ja	2	2	
Frederiksberg Kommune	Ja	Ja	7	7	
Frederikshavn Kommune	Ja	Ja	63	63	
Frederikssund Kommune	Ja	Ja	53	53	
Furesø Kommune	Ja	Ja	3	3	
Faaborg-Midtfyn Kommune	Ja	Ja	19	19	
Gentofte Kommune	Ja	Nej			
Gladsaxe Kommune	Ja	Ja	47	47	
Glostrup Kommune	Ja	Nej			
Greve Kommune	Nej				
Gribskov Kommune	Ja	Ja	4	4	
Guldborgsund Kommune	Ja	Ja	5	4	1
Haderslev Kommune	Ja	Ja	5	5	
Halsnæs Kommune	Ja	Nej			
Hedensted Kommune	Ja	Ja	10	10	
Helsingør Kommune	Ja	Nej			
Herlev Kommune	Ja	Nej			
Herning Kommune	Ja	Ja	1	1	
Hillerød Kommune	Ja	Nej			
Hjørring Kommune	Ja	Ja	21	21	
Holbæk Kommune	Ja	Nej			
Holstebro Kommune	Ja	Nej			

Horsens Kommune	Ja	Ja	7	7*	
Hvidovre Kommune	Ja	Nej			
Høje-Taastrup Kommune	Ja	Ja	31	25	6
Hørsholm Kommune	Ja	Nej			
Ikast-Brande Kommune	Ja	Nej			
Ishøj Kommune	Ja	Nej			
Jammerbugt Kommune	Ja	Ja	4	4	
Kalundborg Kommune	Ja	Nej			
Kerteminde Kommune	Ja	Nej			
Kolding Kommune	Ja	Ja	20	20	
Københavns Kommune	Ja	Ja	337	337	
Køge Kommune	Ja	Nej			
Langeland Kommune	Ja	Nej			
Lejre Kommune	Ja	Nej			
Lemvig Kommune	Ja	Ja	4	4	
Lolland Kommune	Nej				
Lyngby-Taarbæk Kommune	Ja	Nej			
Læsø Kommune	Nej				
Mariagerfjord Kommune	Ja	Nej			
Middelfart Kommune	Ja	Ja	8	8	
Morsø Kommune	Ja	Nej			
Norddjurs Kommune	Ja	Ja	20	20	
Nordfyns Kommune	Ja	Nej			
Nyborg Kommune	Ja	Ja	3	3	
Næstved Kommune	Ja	Ja	63	63	
Odder Kommune	Ja	Nej			
Odense Kommune	Ja	Ja	6	6	
Odsherred Kommune**	Ja	Ja	3907	3902	5
Randers Kommune	Nej				
Rebild Kommune	Ja	Nej			
Ringkøbing-Skjern Kommune	Ja	Ja	3		3
Ringsted Kommune	Ja	Nej			
Roskilde Kommune	Ja	Nej			
Rudersdal Kommune	Ja	Ja	9	8	1
Rødovre Kommune	Nej				
Samsø Kommune	Ja	Nej			
Silkeborg Kommune	Ja	Ja	1	1	
Skanderborg Kommune	Ja	Nej			
Skive Kommune	Ja	Nej			
Slagelse Kommune	Ja	Ja	55	55	
Solrød Kommune	Ja	Nej			
Sorø Kommune	Ja	Ja	1	1	

Stevns Kommune	Ja	Ja	3	3	
Struer Kommune	Ja	Nej			
Svendborg Kommune	Ja	Nej			
Syddjurs Kommune	Nej				
Sønderborg Kommune	Ja	Nej			
Thisted Kommune	Ja	Nej			
Tønder Kommune	Ja	Nej			
Tårnby Kommune	Ja	Ja	19	19	
Vallensbæk Kommune	Ja	Nej			
Varde Kommune	Ja	Nej			
Vejen Kommune	Ja	Nej			
Vejle Kommune	Ja	Ja	2	2	
Vesthimmerlands Kommune	Ja	Nej			
Viborg Kommune	Ja	Nej			
Vordingborg Kommune	Ja	Ja	1	1	
Ærø Kommune	Ja	Nej			
Aabenraa Kommune	Ja	Nej			
Aalborg Kommune	Ja	Ja	9	9	
Aarhus Kommune	Ja	Ja	40	40	
Besvarelser i alt	91	42	990	979	11

* i det omfang der har været det ønskede materiale

** Odsherred kommune svarer formentlig på noget andet end det spurgte og er derfor ikke regnet med i antal af ansøgninger og afgørelser

Bilag 3: AFSLAGSREGESTER 2019

A: Arkivalier, der er under 20 år gamle. Arkivlovens § 22, stk. 1, jf. § 33, nr. 3

A (18/16114, 3. april 2019)

Til brug for at udarbejde en fremstilling om danske politifolks illegitime kollaboration med besættelsesmagten, 1940-1945, blev der ansøgt om tilladelse til at benytte materiale fra Rigspolitiarchivet, Politihistorisk Museum, Fortegnelse over indholdet i emneordnede sager, 2002-2014.

Rigsarkivet gav afslag til at benytte fortegnelsen, da Rigspolitiarchivet ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen.

Begrundelsen for Rigspolitiets afgørelse var, at ansøgningen ikke var nærmere afgrænset og præciseret, og at Rigspolitiet på den baggrund ikke kunne tage stilling til, hvilket konkret kildemateriale der er omfattet af ansøgningen

B: Arkivalier, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners private forhold. § 23, stk. 1

B (19/00174, 30. januar 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om tilladelse til at benytte en dødsattest fra Sundhedsstyrelsens arkiv vedr. hans kones onkels dødsfald i 1980. Rigsarkivet gav afslag til det ansøgte. Begrundelsen for denne afgørelse var beskyttelsen af privatlivets fred hos konens onkels nærmeste pårørende. Ansøgers kone og ansøger kontaktede derefter Rigsarkivet og med oplysning om, at der ikke var nærmere pårørende end hende. Rigsarkivet gav derefter tilladelse til at benytte materialet.

B (19/02476, 1. marts 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om nærmeste familie tilladelse til at benytte materiale fra Skifteretten på Frederiksberg, nemlig ansøgers kones afdøde onkels testamente. Rigsarkivet gav afslag til det ansøgte. Begrundelsen for denne afgørelse var beskyttelsen af privatlivets fred hos den testamentariske arving.

B (19/01856, 11. marts 2019)

Til brug for at udarbejde en fremstilling om en tyverisag fra Rigsarkivet ønskedes bl.a. tilladelse til at offentliggøre dokumenter og fotos, der ikke var umiddelbart tilgængelige fra Horserød Statsfængsels fangejournal (mænd), samt fra Københavns Byrets straffeakter fra 22. og 25. afdeling. Dokumenter og fotos indeholdt oplysninger om enkeltpersoners private forhold, der var yngre end 75 år gamle.

Rigsarkivet gav afslag til offentliggørelse af materialet af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, samt deres pårørende.

B (19/01232, 11. marts.2019)

Ansøger ønskede oplysninger om en amerikansk drabssag fra 1978, hvor ansøgers tidligere mand var hovedmistænkt. Formålet med at benytte materialet var fremstillingsbrug. En anden mistænkt i denne drabssag var dansker og blev dømt i en anden straffesag (bankrøveri) i Danmark i 1981. Ansøger ønskede at se straffeakterne fra Gentofte Politi, Kriminalpolitiet vedr. denne person i håbet om at finde oplysninger om drabssagen fra 1978.

Rigsarkivet giver et afslag begrundet med hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og hos deres efterkommere.

B (19/01579, 19 marts 2019)

Ansøger ønskede tilladelse til at se en journalsag fra Frederiksborg Amt fra 1962 om navneforandring for grandonkel, grandkusine og grandfætter (efternavn). Ansøger har selv dette navn som mellemnavn og ønskede at fastslå udviklingen i slægtsnavnet.

Rigsarkivet refererede sagens få oplysninger om navnet, der alle svarede til ansøgers forhåndsvi- den. Selve behandlingen af navneforandringssagen bestod først og fremmest af en afklaring af grandkusinens adkomst til at være omfattet af navneforandringen, og navneforandringssagens ho- vedindhold er derfor oplysninger fra både en faderskabssag, en adoptionssag og en skilsmissesag. Rigsarkivet gav afslag til selve sagen af hensyn til privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet.

B (19/03915, 28. marts 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning; undersøgelse af drabet på sin farmors bror og tilladelse til at benytte materiale fra Espevang Ungdomspension: Stambog for statsungdomshjem- met, 1939-49.

Personen i stambogen var ikke bror til farmoren, men en person af samme navn, der er blevet for- vekslet med denne. Ansøger fik udleveret oplysninger fra stambogen om det givne fysiske signale- ment på personen for at kunne opklare forvekslingen. Signalementet var alene formålet med, at ansøger ansøgte. Rigsarkivet meddelte afslag på de i stambogen indskrevne sociale oplysninger med begrundelse i at beskytte privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og hos deres efterkommere.

B (19/02319, 1. april 2019)

Ansøger med formålet personlig oplysning om nærmeste familie søgt om tilladelse til at benytte oplysninger om to kusiner og deres mænds forhold under besættelsen i Politiets Efterretningstje- neste: Centralkartoteket.

Der blev meddelt afslag. Afslaget var begrundet med hensynet til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og hos deres efterkommere.

B (18/14415, 30. april 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning tilladelse til at benytte sin morbrors kartotekskort fra Politiets Efterretningstjeneste: Centralkartoteket.

Der blev meddelt afslag. Afslaget var begrundet med hensynet til beskyttelse af privatlivets fred hos den pågældende morbrors nærmeste pårørende.

B (19/05918, 7. maj 2019)

Til brug for en fremstilling af en bog, som skal omhandle begrebet "ondskab", ønskedes tilladelse til at benytte en mordsag fra 1995 i straffeakter fra Bornholms Politi.

Rigsarkivet kan ikke give adgang til strafferetligt materiale yngre end 50 år uden først at have ind- hentet samtykke hertil fra den afleverende myndighed; men Rigsarkivet kunne ikke over for myn- digheden (Bornholms Politi) anbefale, at der i det aktuelle tilfælde blev givet tilladelse. Rigsarkivet gav afslag. Begrundelsen for afgørelsen var beskyttelsen af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og deres nærmeste pårørende.

B (19/06784, 14. maj 2019)

Til brug for personlig oplysning om sig selv ønskedes tilladelse til at benytte en jordemoderprotokol (1955-1957) fra Svendborg lægekreds.

Rigsarkivet gav afslag til benyttelse af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos de andre personer, der er nævnt i protokollen.

Rigsarkivet henviste desuden ansøger til, at det var muligt at bestille oplysninger fra egen indførsel i protokollen mod betaling.

B (19/09183-2, og 3, 8. juli 2019)

Til brug for et dokumentarprogram, som ville beskæftige sig med "nogle af danmarkshistoriens mest omtalte forbrydelser", ønskede to ansøgere tilladelse til at benytte straffesagen vedr. et dobbeltdrab på Amager i 1984. Materialet befinder sig dels i Københavns Byrets arkiv, dels i Den Særlige Klagerets arkiv.

Rigsarkivet kunne ikke give tilladelse til at benytte strafferetligt materiale yngre end 50 år uden først at have indhentet samtykke hertil fra den afleverende myndighed; men Rigsarkivet kunne ikke over for de to myndigheder anbefale, at der i det aktuelle tilfælde blev givet tilladelse. Rigsarkivet gav afslag. Begrundelsen for afgørelsen var beskyttelsen af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og deres nærmeste pårørende.

Ansøger blev samtidig gjort opmærksom på muligheden for at anmode om aktindsigt på andet lovgrundlag, direkte hos de efter retsplejeloven relevante myndigheder (Landsret, Klageret, Politi).

B (19/09666, 17. juli 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om sin far tilladelse til at benytte sin fars udlændingesag i arkivet fra Tilsynet med Udlændinge.

Faren var udrejst, og ansøgeren havde ikke kontakt med ham. Udlændingesagen indeholder i øvrigt oplysninger om andre end faren selv.

Der er meddelt afslag på sagen begrundet med hensynet til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet.

B (19/09581, 15. august 2019)

Ansøger, som arbejdede på et advokatfirma, ønskede tilladelse til at benytte en dom i en straffesag afsagt i 2002 ved Kriminalretten i Haderslev. Formålet med at benytte materialet var at tydeliggøre over for SKAT, hvem den i 2002 dømte person, der nu havde rettet beskyldninger mod advokatens klient, var. Dommen omtaler ikke advokatens klient.

Da materialet er yngre end 20 år gammelt og i øvrigt indeholder materiale inden for strafferetsplejen, der er yngre end 50 år gammelt, skal der indhentes samtykke fra afleverende myndighed inden en evt. benyttelse kan gives. Da formålet i dette tilfælde netop var at viderebringe oplysninger om private forhold om den pågældende person, fandt Rigsarkivet ikke, at der kunne fastsættes vilkår, der beskyttede privatlivets fred hos den pågældende. Rigsarkivet gav derfor selv afslag på adgang efter arkivloven, begrundet med lovens beskyttelse af privatlivets fred.

Ansøger blev samtidig gjort opmærksom på muligheden for at anmode om aktindsigt på andet lovgrundlag, direkte hos de efter retsplejeloven relevante myndigheder.

B (19/09729, 30. august 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning tilladelse til at benytte Indenrigsministeriet, Indfødsretssag vedr. sin eksmands forældre.

Der er meddelt afslag på adgang, idet afslaget er begrundet med hensynet til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og hos deres efterkommere.

Ansøger blev vejledt i, at ansøgers datter (hvis bedsteforældre indfødsretssagen handler om) kan ansøge om tilladelse til at se materialet.

B (19/11460, 23. september 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning tilladelse til at benytte Sundhedsstyrelsens dødsattest vedr. mors søsters død i 1957. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen af hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos ansøgers mors søsters nærmeste pårørende.

B (19/13506, 1. oktober 2019)

Til brug for en bogudgivelse og/eller et TV-dokumentarprogram om en dømt for dobbeltdrab ønskede ansøger tilladelse til at benytte straffesagen vedr. et dobbeltdrab på Amager i 1984. Materialet befinder sig dels i Københavns Byrets arkiv, dels i Den Særlige Klagerets arkiv.

Rigsarkivet kan ikke give tilladelse til at benytte strafferetligt materiale yngre end 50 år uden først at have indhentet samtykke hertil fra den afleverende myndighed; men Rigsarkivet kunne ikke over for de to myndigheder anbefale, at der i det aktuelle tilfælde blev givet tilladelse. Rigsarkivet gav afslag. Begrundelsen for afgørelsen var beskyttelsen af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, og deres nærmeste pårørende.

Ansøger blev samtidig gjort opmærksom på muligheden for at anmode om aktindsigt på andet lovgrundlag, direkte hos de efter retsplejeloven relevante myndigheder (Landsret, Klageret, Politi).

B (19/13420, 2. oktober. 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om nærmeste familie tilladelse til at benytte en dødsattest fra 1975 fra Sundhedsstyrelsen vedr. ansøgers mors bror. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen. Rigsarkivet begrundede afslaget med hensynet til beskyttelsen af privatlives fred hos ansøgers mors brors nærmeste pårørende.

B (19/10790, 11. oktober 2019)

Ansøger ønskede til brug for en dokumentar på TV tilladelse til at benytte to domme fra hhv. Østre Landsret og Retten i Gladsaxe vedr. en omfattende pædofilisag fra 1997.

Rigsarkivet kunne ikke give tilladelse til at benytte strafferetligt materiale yngre end 50 år uden først at have indhentet samtykke hertil fra den afleverende myndighed; men Rigsarkivet kunne

ikke over for de to myndigheder anbefale, at der i det aktuelle tilfælde blev givet tilladelse. Rigsarkivet gav afslag begrundet med hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i dommene.

B (19/13305, 11. oktober 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om nærmeste familie tilladelse til at benytte sin farmors halvsøsters skilsmisssag fra 1986 fra Københavns Overpræsidium. Rigsarkivet giver et afslag begrundet med hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos sagsparternes direkte efterkommere.

B (19/13370, 14. oktober. 2019)

Ansøger ønskede i TV-dokumentar om retsopgøret efter besættelsestiden at offentliggøre dokumenter, som indeholdt navnene på de personer, der foretog en henrettelse i 1946; materialet findes i Københavns Fængsler, henrettede politiske fanger. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen af hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, samt til deres efterkommere.

B (19/12578, 14. oktober. 2019)

Ansøger ønskede i TV-dokumentar om retsopgøret efter besættelsestiden at offentliggøre retsbog og straffeakter fra en mordsag (retsopgørssag); materialet findes i Københavns Amts Nordre Birks Politi, Straffeakter. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen af hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, samt til deres efterkommere.

B (19/12581, 14. oktober. 2019)

Ansøger ønskede i TV-dokumentar om retsopgøret efter besættelsestiden at offentliggøre henvendelser vedr. udførelse af henrettelser; materialet findes i Justitsministeriet, 3. kontor, journalsager. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen af hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet, samt til deres efterkommere.

B (19/14556, 25. oktober 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning at benytte Retsmedicinsk Instituts morgueprotokol fra 1974 vedr. hans brors selvmord. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen af hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos afdødes nærmeste pårørende – børnene.

B (19/14285, 28. oktober 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om nærmeste familie tilladelse til at benytte en sag fra Frederiksberg Politi oplysninger om sin grandonkels selvmord i 1955. Rigsarkivet gav et afslag begrundet med hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i sagen og de nærmeste efterkommere.

B (19/15458, 29. oktober 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om tilladelse til at benytte en faderskabssag i Aabenraa Amt, som hans far i 1963-64 var part i. Rigsarkivet gav afslag til det ansøgte. Begrundelsen for denne afgørelse var beskyttelsen af privatlivets fred hos barnemoren og barnet.

B (19/11243-10, 11, 12, 5. november 2019)

Tre ansøgere havde, baseret på interesse for deres forskellige forældres virke under besættelsen, ansøgt om tilladelse til at benytte en T-sag hos Auditøren ved Den ekstraordinære Tjenestemandsdømstol. Sagen vedrører disciplinære forhold, hvori en given persons ansættelsesmæssige forhold er blevet behandlet. Ingen af de tre ansøgere eller deres forældre havde del i sagen.

Der blev meddelt afslag, som blev begrundet med hensynet til beskyttelse af privatlivets fred hos de i sagen nævnte personer og deres efterkommere.

B (19/15411, 5. december. 2019)

Ansøger ønskede til brug for at kontakte skolekammerater fra 1980erne fra et skolehjem at benytte en stambog over skolehjemmets elever. Skolehjemmet havde elever, der var anbragt på skolen under børneforsorgen. Rigsarkivet gav afslag på ansøgningen af hensyn til beskyttelse af privatlivets fred hos de øvrige personer, der er nævnt i stambogen. Rigsarkivet vejledte i, at det var muligt for ansøger at få adgang til egen sag fra skolehjemmet – ansøger ønskede ikke dette efter nærmere overvejelser.

C: Arkivalier, for hvilke der er fastsat en særlig længere tilgængelighedsfrist end 20 år. § 27

C (18/14429, 30. januar 2019)

Til brug for at udarbejde en fremstilling om Cheminova ønskedes tilladelse til at benytte Miljøstyrelsen (Aarhus), emneordnede sager, bl.a. pk 258-259. Dele af dette arkivmateriale havde ifølge aftale med Miljøstyrelsen fastsat en længere tilgængelighedsfrist på hhv. 40 og 50 år. Rigsarkivet forespurgte derfor om Miljøstyrelsens samtykke.

Miljøstyrelsen gav ikke samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse til at benytte dele af materialet. Derfor gav Rigsarkivet afslag til dele af materialet (en rapport om samtale fra 1980 og et notat om produktion, gl. fabrik fra 22. marts 1981 og to notater om produktion fra 3. april 1981).

C (18/15914, 18. marts 2019)

Der ansøgte til brug for udarbejdelse af fremstilling om Forsvarets erhvervelse af Henriksholm, Vedbæk, om tilladelse til at benytte materiale fra Forsvarsministeriets 6. kontor, sagsakter, generelle sager, fortroligt, 1950-1967, pk. KA20.

Da materialet indeholdt fortroligt stemplede dokumenter, forespurgte Rigsarkivet om Forsvarsministeriets samtykke til at give tilladelse. Rigsarkivet gav afslag til at benytte dele af materialet, da ministeriet ikke gav sit samtykke til disse dele.

Begrundelsen for Forsvarsministeriets afgørelse var, at disse dokumenter var materiale udstedt af andre myndigheder mærket fortroligt. Forsvarsministeriet begrundede sin afgørelse ved at hen-vise til udstederprincippet.

C (18/00419, 18/06931, 18/06932, 18/06934, 18/06935, 18. marts 2019)

Til brug for research til en udstilling om besættelsestidens dagligdag ansøgte fem personer om til-ladelse til at benytte materiale fra Politiets Efterretningstjeneste, Krigsforbrydere (1940-1950), pakke 1, 2, 3.

Da materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 80 år, blev Politiets Efterretningstjeneste fo-respurgt om samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse. Rigsarkivet gav afslag til at benytte dele af materialet (pakke 1 og 3), da Politiets Efterretningstjeneste ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen.

Begrundelsen for Politiets Efterretningstjenestes afgørelse var, at dette materiale ville kunne give en vis indsigt i efterretningstjenestens samarbejde med udenlandske samarbejdspartnere eller ville kunne føre til identificering af humane kilder.

C (18/10869, 28. marts 2019)

Til brug for udarbejdelse af fremstilling om skattepolitik under Schlüterregeringerne ønskedes tilla-delse til at benytte Finansministeriet, Materiale vedr. møder i regeringens koordinationsudvalg, 1983-1992.

Da materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 40 år, forespurgte Rigsarkivet om Statsmini-steriets samtykke til at give tilladelse. Rigsarkivet gav afslag til at benytte et enkelt dokument (No-tits om Thule-sagen, 1988), da Statsministeriet ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladel-sen.

Begrundelsen for ministeriets afgørelse var, at der foreligger væsentlige afgørende hensyn til ri-gets udenrigspolitiske interesser, herunder forholdet til fremmede magter.

C (18/08713-17-18, 3. april 2019)

To ansøger ønskede til brug for at verificere navnene på danske krigsfanger i Sovjetunionen i for-bindelse med det finske rigsarkivs arbejde med at filme materiale om nordiske krigsfanger i det russiske forsvarsministeriums arkiv tilladelse til at benytte Politiets Efterretningstjeneste: Sovjeti-ske krigsfanger.

Da materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 80 år, blev Politiets Efterretningstjeneste fo-respurgt om samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse.

Rigsarkivet gav afslag til at benytte dele af materialet (i pakke 3 og 5), da Politiets Efterretningstje-neste ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen.

Politiets Efterretningstjenestes begrundelse for afgørelsen var hensynet til Politiets Efterretnings-tjenestes samarbejde med udenlandske samarbejdspartnere, samt at det ville kunne føre til identi-ficering af humane kilder.

C (18/15027, 3. april 2019)

Ansøger ønskede til brug for en fremstilling om danske soldater i tysk tjeneste tilladelse til at benytte Politiets Efterretningstjeneste: Sovjetiske krigsfanger.

Da materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 80 år, blev Politiets Efterretningstjeneste forespurgt om samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse.

Rigsarkivet gav afslag til at benytte dele af materialet (i pakke 3 og 5), da Politiets Efterretningstjeneste ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen.

Politiets Efterretningstjenestes begrundelse for afgørelsen var hensynet til Politiets Efterretningstjenestes samarbejde med udenlandske samarbejdspartnere, samt at det ville kunne føre til identificering af humane kilder.

C (18/12293, 3. april 2019)

Der ansøgte til brug for udarbejdelse af fremstilling om krigsfanger fra Sovjet i Danmark i årene omkring besættelsen om tilladelse til at benytte materiale fra Politiets Efterretningstjeneste, Sovjetiske Krigsfanger.

Da materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 80 år, forespurgte Rigsarkivet om Politiets Efterretningstjenestes samtykke til at give tilladelse. Rigsarkivet gav afslag til at benytte dele af materialet (i pakke 3 og 5), da Politiets Efterretningstjeneste ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen.

Begrundelsen for Politiets Efterretningstjenestes afgørelse var, at materialet ville kunne give en vis indsigt i efterretningstjenestens samarbejde med udenlandske samarbejdspartnere eller ville kunne føre til identificering af humane kilder.

C (18/16481, 4. april 2019)

Ansøger ønskede til brug for en biografi om den nuværende kinesiske leders far tilladelse til at benytte materiale vedr. H.M. Dronningens rejse til Kina og den kinesiske præsidents besøg i Danmark i Udenrigsministeriets arkiv: Journalsager, gruppe 001-002 (to pakker). Materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 100 år.

Rigsarkivet gav afslag, da Udenrigsministeriet ikke gav samtykke til, at tilladelsen blev givet.

Udenrigsministeriet begrundede afgørelsen med, at der ikke var relevant materiale for ansøger i de pågældende sager.

C (19/00195, 25. april 2019)

Ansøger har til brug for en fremstilling om Leopard-kampvognen i dansk tjeneste ansøgt om tilladelse til at benytte to pakker fra Hærens Materielkommando: KB. Postliste, Fortroligt og Hemmeligt, ind- og udgående og KA. Sagsarkivet, klassificeret.

Rigsarkivet gav afslag, da Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse meddelte, at man ikke kunne give samtykke til de to pakker.

Styrelsens begrundelse for afgørelsen var hensynet til statens sikkerhed og rigets forsvar, samt hensynet til rigets udenrigspolitiske interesser, herunder hensynet til andre lande og almindelige

diplomatiske forhold nationerne imellem. Samt at afklassificering eller nedklassificering kun må foretages af udstederen, som i dette tilfælde, for så vidt angår ovennævnte rapport, er canadiske myndigheder.

C (19/05378, 10. maj 2019)

Ansøger har til brug for en fremstilling om danske soldater i officersrang i tysk krigstjeneste under 2. verdenskrig søgt om tilladelse til at benytte: Politiets Efterretningstjeneste: Sovjetiske krigsfanger.

Da materialet har en længere tilgængelighedsfrist på 80 år, blev Politiets Efterretningstjeneste forespurgt om samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse.

Rigsarkivet gav afslag til at benytte dele af materialet (i pakke 3 og 5), da Politiets Efterretningstjeneste ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen.

Politiets Efterretningstjenestes begrundelse for afgørelsen var hensynet til Politiets Efterretningstjenestes samarbejde med udenlandske samarbejdspartnere, samt at det ville kunne føre til identificering af humane kilder.

C (19/06457, 21. maj 2019)

Til brug for en fremstilling om dansk, norsk og canadisk søværn og kystvagt blev der ansøgt om tilladelse til at benytte Marinestaben: Diverse sager, pk. V-65.

Rigsarkivet gav afslag til dele af materialet, da Forsvarskommandoen havde meddelt, at man ikke kunne give samtykke til at benytte dele af materialet. Afgørelsen var grundet med hensynet til rigets sikkerhed.

C (18/10001-32 og 33, 28. juni 2019)

To ansøgere ønskede til brug for udarbejdelse af fremstilling om Camp Century under Grønlands indlandsis tilladelse til at benytte klassificeret materiale i arkivet fra Grønlands Kommando, Forbindelsesofficeren, Thule Airbase.

Rigsarkivet forespurgte om Forsvarskommandoens samtykke. Rigsarkivet gav afslag til dele af det ansøgte, da Forsvarsministeriet ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse.

Begrundelsen for denne afgørelse var, at dokumenterne dels var hemmeligt og topsecret-stemplet materiale, dels at materialet var udstedt af en anden myndighed.

C (19/03859, 28. juni 2019)

Der ansøgte til brug for udarbejdelse af fremstilling om NATOs planlagte forsvarsindsats, 1949-1990 om tilladelse til at benytte klassificeret materiale (journalsager) fra Forsvarschefers arkiv.

Rigsarkivet forespurgte om Forsvarskommandoens samtykke til at give tilladelse. Rigsarkivet gav afslag til dele af det ansøgte (en række enkeltdokumenter), da Forsvarskommandoen ikke gav sit samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse til disse.

Begrundelsen for Forsvarskommandoens afgørelse var, dels at de udtagne dokumenter ikke er relevante i forhold til kommandoforholdene i Østersø-området eller BALTAP, dels at fem af de ikke-

afklassificerede dokumenter er NATO dokumenter og skal høres ved NATO forud for afklassificering.

D: Arkivalier, lagret på elektronisk medium, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold. § 34

D (18/06578 17. juli 2019)

Ansøger (myndighed) ønskede i samarbejde med Rigsarkivet at udvikle en service, hvor statslige myndigheders til Rigsarkivet afleverede arkivalier/arkiveringsversioner kunne anvendes aktivt af myndighederne, så længe de er i administrativt brug.

Der ønskedes derfor til testbrug tilladelse til at benytte Moderniseringsstyrelsens ESDH-system, 2010-2014.

Rigsarkivet forespurgte om Datatilsynets samtykke til den ønskede adgang. Datatilsynet gav ikke samtykke; tilsynets begrundelse var, at en ordning, hvorefter myndigheder får en generel adgang til at foretage opslag i arkiverede it-systemer, ikke vil være forenelig med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Da der ikke forelå samtykke fra Datatilsynet, gav Rigsarkivet afslag til det ansøgte.

E: Arkivalier, som omfatter sager inden for strafferetsplejen. § 24

E (18/13230, 1. februar 2019)

Ansøger ønskede til brug for en dokumentar på TV 2 tilladelse til at benytte en straffesag fra 1988 vedr. vold og vold med døden til følge; specifikt en videooptagelse af vold mod et barn. Rigsarkivet gav afslag, da Sydøstjyllands Politi afslog at give samtykke af hensyn til beskyttelsen af forurettede og vidner.

E (18/13121, 18. februar 2019)

Ansøger ønskede til fremstillingsbrug (opgave på universitetet) at benytte dele af en større straffesag fra Københavns Politi, der primært dækker 1980'erne (Blekingegadesagen). Københavns Politi gav ikke samtykke til, at Rigsarkivet gav den ønskede tilladelse, og Rigsarkivet meddelte derfor afslag. København Politi begrundede afgørelsen med, at der var tale om en uopklaret drabssag, hvor der var væsentlige hensyn til beskyttelse af forurettede.

E (18/05321, 26. april 2019)

Ansøger ønskede tilladelse til at benytte en straffesag med tiltalefrafald fra 1971, hvor hun var offer. Rigsarkivet forespurgte i første omgang Retten i Glostrup om samtykke til, at der blev givet tilladelse til retsbogen fra Retten i Rødovre. Retten i Glostrup gav ikke samtykke. Begrundelsen var, at "dokumenterne indeholder følsomme personoplysninger på både vidner og forurettede". Rigsarkivet kunne derfor ikke give ansøger tilladelse. Samtidig hermed blev den tiltaltes straffesag fra 1983, der også indeholder oplysninger om sagen fra 1971, identificeret i Københavns Byrets arkiv.

Rigsarkivet forespurgte Københavns Byret om samtykke, som blev givet. Ansøger fik dermed tilladelse til de ansøgte oplysninger.

E (19/05062, 7. juni 2019)

Ansøger ønskede til brug for TV-dokumentar om drab på kvinder tilladelse til at benytte to retlige mentalerklæringer fra Psykiatrisk Hospital Risskov, Afdeling for Retspsykiatri.

Der forespurgtes om samtykke til, at tilladelsen blev givet, men Region Midtjylland gav ikke samtykke. Region Midtjyllands begrundelse var, at formålet med videregivelsen ikke overstiger hensynene til patientens krav på fortrolighed.

På baggrund af Region Midtjyllands afgørelse gav Rigsarkivet afslag til det ansøgte.

E (19/05274, 9. august 2019)

Ansøger ønskede tilladelse til at benytte en dom fra Gladsaxe Kriminalret 1999 om seksuelle overgreb på børn til brug for opgave i jura om videoafhøringer af børn.

Retten i Glostrup ville ikke give samtykke til adgang af hensyn til beskyttelse af vidner og forurettede. Rigsarkivet gav derfor afslag til det ansøgte.

E (19/05740, 9. august 2019)

Ansøger ønskede tilladelse til sin fars selvmordssag 1999 fra Gladsaxe Politi, der på grund af kriminaltekniske undersøgelser var omfattet af arkivlovens 20 års frist. Københavns Vestegns Politi fandt ikke at kunne give samtykke til en adgang på de af Rigsarkivet anbefalede sædvanlige fortrolighedsvilkår for formålet personlig fortrolig brug. I stedet foreslog man, at ansøgeren skulle anmode politiet om aktindsigt efter retsplejeloven. Rigsarkivet gav på den baggrund afslag på adgang efter arkivloven. Rigsarkivet anbefalede samtidig til at anmode politiet om aktindsigt.

E (19/02430, 25. september 2019)

Ansøger ønskede som personlig oplysning tilladelse til at benytte materiale vedrørende et drab, som skete i 1967, og hvor efterforskningen stod på i flere år. Rigsarkivet forespurgte Østjyllands Politi om samtykke til, at der blev givet tilladelse. Østjyllands Politi afviste at give samtykke med begrundelse i beskyttelsen af forurettede, vidner og andre implicerede i sagen samt disses pårørende. På den baggrund gav Rigsarkivet afslag.

E (18/14432, 2. oktober)

Rigsarkivet modtog i 2018 en klage rettet til Justitsministeriet over afgørelsen i en sag fra 2015 om tilladelse til at benytte en udlændingesag fra Tilsynet med Udlændinges arkiv, hvor Rigsarkivet gav afslag til dele af sagen på baggrund af Rigspolitichefens afgørelse. (Tilgængelighedsrapporten 2015, 15-003175). Rigsarkivet videresendte klagen til Justitsministeriet som rekursinstans for afgørelser, der træffes efter arkivlovens § 24 vedr. udlændingesager. Ministeriet hjemviste sagen til fornyet behandling.

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om sin nærmeste familie (sin far) tilladelse til at benytte en udlændingesag fra Tilsynet med Udlændinge. Sagen indeholdt strafferetligt materiale, der var yngre end 50 år. På det grundlag forespurgte Rigsarkivet derfor igen om Rigspolitichefens samtykke jf. arkivlovens § 24. Rigspolitichefen gav fortsat ikke samtykke til dele af sagen. Begrundelsen var hensynet til den pågældende persons samt andre personers private forhold.

Da der ikke forelå samtykke fra Rigspolitichefen, gav Rigsarkivet et foreløbigt afslag til disse dele af udlændingesagen, hvor Rigsarkivet i medfør af reglerne om partshøring vejledte ansøger i muligheden for at komme med supplerende og korrigerende oplysninger. Rigsarkivet hørte ikke mere fra ansøger, men da Rigsarkivet skulle træffe endelig afgørelse i spørgsmålet, var materialet i udlændingesagen nu blevet ældre end 50 år gammelt. Da sagen dermed ikke længere indeholdt strafferetligt materiale, der var yngre end 50 år, traf Rigsarkivet selv afgørelse og gav ansøger tilladelse til at benytte hele udlændingesagen på de vilkår, der normalt fastsættes i sager om personlig oplysning om nærmeste familie.

E (19/00775, 7. november 2019)

Ansøger ønsker til brug for personlig oplysning tilladelse til at benytte en del af en politisag fra Aarhus Politi vedrørende et drab, som skete i 1967, og hvor efterforskningen stod på i flere år efterfølgende. Ansøger er ikke beslægtet med eller pårørende til den forurettede. Der forsøges indhentet samtykke til adgang, men Østjyllands Politi afviser at give dette med henblik på at beskytte forurettede, vidner og andre implicerede i sagen samt disses pårørende. Rigsarkivet meddeler på den baggrund afslag.

E (19/11920, 10. december 2019)

Ansøger ønskede tilladelse til at benytte straffeakter i Helsingør Politis arkiv vedr. et drab fra 1975. Formålet var at udarbejde en fremstilling om fornyet efterforskning af skyldsspørgsmålet i en afsluttet drabssag. Nordsjællands Politi vil ikke give samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelse til at benytte drabssagen. Begrundelsen var, at Nordsjællands Politi havde konstateret, at et samtykke, ansøger havde indsendt fra den dømte, var underskrevet af dømtes søster og ikke af den dømte. På det grundlag meddelte Rigsarkivet et foreløbigt afslag og spurgte ansøger, om han havde supplerende eller korrigerende oplysninger, inden Rigsarkivet traf en endelig afgørelse. Efterfølgende indsendte ansøger et skriftligt samtykke fra den dømte i sagen, og Rigsarkivet forespurgte, om Nordsjællands Politi kunne give samtykke. Rigsarkivet afventer politiets afgørelse.

E (19/01700, 12. december 2019)

Ansøger ønskede oplysninger om sin mormor og sin mormors bror, især om deres død, 1982 hhv. 1981; en dødfundssag i Københavns Politis arkiv som blev efterforsket som mistænkelig. Rigsarkivet forespurgte på den baggrund om Københavns Politis samtykke til, at der blev givet tilladelse. Københavns Politi ville ikke give samtykke til adgang efter arkivloven på grund af "væsentlige hensyn til beskyttelse af vidner og forurettede samt beskyttelse af kilder og meddelere". Rigsarkivet meddelte på den baggrund afslag.

E (18/06316, 12. december 2019)

Ansøger ønskede oplysninger om en drabssag fra 1983, hvor hendes mor var offer og hendes far gerningsmand. Straffesagen blev forgæves eftersøgt i Københavns Byrets arkiv, og som alternativ blev en journalsag i Højesterets arkiv identificeret. Højesteret ønskede ikke at give samtykke til adgang efter arkivloven med begrundelsen, "at der ikke i straffesager udleveres materiale til brug for etablering af private arkiver", samt "at det helt generelt i ikke umiddelbart tilgængeligt materiale bør være politiet/anklagemyndigheden der vurderer, hvorvidt der i straffesagen er oplysninger, som bør beskyttes [...] Disse hensyn findes også udtrykt i retsplejelovens regler om aktindsigt i straffesager". Højesteret henviste i stedet til, at ansøger kunne kontakte politiet med en tilsvarende anmodning. Rigsarkivet vejledte ansøger i, at Københavns Politi og Højesteret henviste ansøger til at anmode om aktindsigt i materialet direkte hos Københavns Politi.

F: Arkivalier, som indeholder myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres. § 25

F (18/15608, 19. marts 2019)

Til brug for udarbejdelse af artikler om Baltica- og Hafnia-sagen ønskedes tilladelse til at benytte en journalsag fra Finanstilsynet (1992-1996). Da materialet indeholdt myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres, forespurgte Rigsarkivet, om Finanstilsynet kunne give samtykke til, at Rigsarkivet gav tilladelsen. Rigsarkivet gav afslag til at benytte materialet, da Finanstilsynet ikke gav sit samtykke.

Begrundelsen for Finanstilsynets afgørelse var, at sagen indeholder dokumenter, der er omfattet af Finanstilsynets tavshedspligt efter § 354, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og at tilsynets ansatte efter § 354, stk. 1, er forpligtede til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden.

PRA. Private arkivalier, hvor tilladelse til benyttelse meddeles af Rigsarkivaren

PRA (19/13114, 19. september 2019)

Ansøger har til brug for en fremstilling om Frihedsrådets lokalkomiteer ansøgt om tilladelse til at benytte Danmarks Frihedsråd, Frihedsrådets Lokalkomite i Kalundborg. Da Lokalkomiteens materiale jf. afleveringsbestemmelserne er utilgængeligt indtil 2025, er der meddelt afslag.

PRA (19/14806, 20. november 2019)

Ansøger ansøgte til brug for en biografi om Inger Marie Plum om adgang til: Plum, Slægten (arkiv nr. 06140). Da arkivet ifølge de tilgængelighedsbestemmelser, der er aftalt, er utilgængeligt i 80 år, blev der meddelt afslag til pk. 44-48, der indeholder materiale, der er nyere end 80 år.

PDO. Private arkivalier, hvor tilladelse til benyttelse meddeles af donator.

PDO (19/00654, 12. februar 2019)

Til brug for et speciale om Lebensborn i Danmark ansøgtes der om tilladelse til at benytte materiale fra Dansk Røde Kors, Dansk Flygtningehjælp: Materiale vedr. flygtningehjælp, 1948-1950. Dansk Røde Kors gav afslag.

PDO (19/03106, 14. marts 2019)

Til brug for en fremstilling (speciale) om de danske politifolk, som blev deporteret til Kz-lejren Buchenwald under 2. verdenskrig, ønskedes tilladelse til at benytte materiale fra Frihedsfondens arkiv. Ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv blev det bestemt, at arkivet ikke skulle være umiddelbart tilgængeligt i 80 år; det vil sige ikke før 2077, og at en eventuel dispensation fra tilgængelighedsbestemmelserne kun kunne gives til seriøse forskningsformål. Det betyder, at man for at komme i betragtning til en dispensation skal besidde minimum en uddannelse på cand.phil.-niveau. Der gives dermed ikke tilladelse til studerendes benyttelse af arkivet.

PDO (19/07053, 24. maj 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om sin far tilladelse til at benytte sin fars sag i Frihedsfondens arkiv. Det ansøgte materiale er ikke tilgængeligt før 2077 – undtagelser kan gøres for seriøse forskere jf. de tilgængelighedsbestemmelser, der var aftalt ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag uden at høre Beskæftigelsesministeriets departementschef (jf. tilgængelighedsbestemmelserne for Frihedsfonden) begrundet i de af Frihedsfonden opstillede kriterier.

PDO (19/04096, 29. marts 2019)

Til brug for personlig oplysning om sin farmor ønskede ansøger at benytte materiale fra Frihedsfonden: Diverse materiale om enker. Det ansøgte materiale er ikke tilgængeligt før 2077 – undtagelser kan gøres for seriøse forskere jf. de tilgængelighedsbestemmelser, der var aftalt ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag uden at høre Beskæftigelsesministeriets departementschef begrundet med de af Frihedsfonden opstillede kriterier.

PDO (19/04112, 29. marts 2019)

Til brug for personlig oplysning om sin farmors fraseparerede mand ønskede ansøger at benytte materiale fra Frihedsfonden: Døde i tysk tjeneste i udlandet. Det ansøgte materiale er ikke tilgængeligt før 2077 – undtagelser kan gøres for seriøse forskere jf. de tilgængelighedsbestemmelser, der var aftalt ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag uden at høre Beskæftigelsesministeriets departementschef begrundet med de af Frihedsfonden opstillede kriterier.

PDO (19/04114, 29. marts 2019)

Til brug for en fremstilling om en krigssejlers indsats i allieret krigstjeneste ansøgte der om tilladelse til at benytte en journalsag i Frihedsfonden (personsag). Krigssejleren var ansøgers far. Det ansøgte materiale er ikke tilgængeligt før 2077 – undtagelser kan gøres for seriøse forskere jf. de tilgængelighedsbestemmelser, der var aftalt ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv. Som seriøs forsker anses forskere med et uddannelsesniveau på minimum cand.phil. Rigsarkivet gav afslag uden at høre Beskæftigelsesministeriets departementschef begrundet med de af Frihedsfonden opstillede kriterier.

PDO (19/08483, 21. juni 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om sin far tilladelse til at benytte følgende materiale i Frihedsfondens arkiv: Frihedsfonden: Hædersgavebevis for politifolk m.fl. (pk. 73) og Hædersgavebevis (pk. 74). Det ansøgte materiale er ikke tilgængeligt før 2077 – undtagelser kan gøres for seriøse forskere jf. de tilgængelighedsbestemmelser, der var aftalt ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag uden at høre Beskæftigelsesministeriets departementschef begrundet med de af Frihedsfonden opstillede kriterier.

PDO (19/14224, 17. oktober 2019)

Ansøger ønskede til brug for personlig oplysning om sin far tilladelse til at benytte sin fars sag i Frihedsfondens arkiv. Det ansøgte materiale er ikke tilgængeligt før 2077 – undtagelser kan gøres for seriøse forskere jf. de tilgængelighedsbestemmelser, der var aftalt ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag uden at høre Beskæftigelsesministeriets departementschef begrundet med de af Frihedsfonden opstillede kriterier. Ansøger fik efterfølgende tilladelse til at benytte en sag fra Erstatningsrådets arkiv vedr. sin far. Dette materiale ligger i et offentligt arkiv, som Rigsarkivet selv kan dispensere fra. I et vist omfang indeholder disse sager samme type oplysninger som i Frihedsfondens arkiv.